

Senast ändrat 2018-10-17
Författare Marknadstillsyn, mar@fi.se

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Frågor och svar om transaktioner utförda av personer i ledande ställning - insynshandel

Innehåll

- 1 Tidpunkt för när anmälningsskyldighet uppstår och upphör
- 2 Närståendeförhållanden
- 3 Betalda tecknade aktier (BTA) och betalda tecknade units (BTU)
- 4 Inlösenrätter
- 5 Konvertibler
- 6 Lån av aktier
- 7 Optioner
- 8 Teckningsoptioner
- 9 Teckningsrätter
- 10 Flytt mellan konton
- 11 Övrigt

1 Tidpunkt för när anmälningsskyldighet uppstår och upphör

	Fråga	Svar
1.1	När uppstår anmälningsskyldighet enligt Mar?	Tillämpningen av Mar framgår av artikel 2 i Mar. Där anges att förordningen tillämpas på finansiella instrument för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in. Mar är således tillämpligt redan innan de finansiella instrumenten tagits upp till handeln. Enligt artikel 19.8 i Mar uppstår anmälningsskyldigheten för insynshandel först när en person i ledande ställning, eller närstående till denna, genomfört transaktioner som under kalenderåret uppgår till minst 5 000 euro. Även den transaktion som gör att beloppet om 5 000 euro uppnås ska då rapporteras.
1.2	Räknas beloppsgränsen på 5 000 euro enligt 19.8 i Mar per emittent?	Ja. Beloppsgränsen på 5 000 euro enligt 19.8 i Mar räknas per emittent.
1.3	När upphör en styrelseledamot att vara en person i ledande ställning?	En styrelseledamot upphör normalt vara en person i ledande ställning enligt artikel 3.1.25 a) i Mar när utträdet får rättslig verkan enligt aktiebolagslagen, dvs. vid den tidpunkt då anmälan om

	<i>Uppdaterad: 2018-10-17</i>	ändringen kommer in till Bolagsverket om inte en senare tidpunkt anges i det beslut som anmälan grundar sig på (8 kap. 14 § ABL).
1.4	Finns det någon karenstid för personer i ledande ställning som avgått från styrelsen efter en bolagsstämma?	Det finns ingen reglering avseende karenstid i Mar för när en person i ledande ställning upphör att inneha en sådan position i bolaget. Viktigt att poängtera är dock att man aldrig får handla på insiderinformation, oavsett om man är person i ledande ställning eller inte. När en person i ledande ställning inte längre är person i ledande ställning finns det ingen rapporteringskyldighet av transaktioner enligt artikel 19 i Mar. Däremot är det möjligt att personen i fråga fortfarande har tillgång till insiderinformation och omfattas av artikel 18 i Mar.

2 Närståendeförhållanden

2.1	Vem är skyldig att anmäla transaktioner som genomförs av ett närståendebolag till en person i ledande ställning - är det personen i ledande ställning eller närståendebolaget?	Anmälningspliktiga transaktioner ska anmälas av den fysiska eller juridiska person som utfört transaktionen. Transaktioner som genomförs av ett närståendebolag ska således anmälas av närståendebolaget och inte av personen i ledande ställning.
2.2	När ska transaktioner börja anmälas av närståendebolag?	Transaktioner som genomförs av ett närståendebolag ska anmälas av den närstående från och med den tidpunkten som närståendeförhållandet uppstår. Transaktioner som skett innan en person blivit en person i ledande ställning eller innan ett närståendeförhållande uppstår är inte anmälningspliktiga.
2.3	Omfattas transaktioner som utförs indirekt i emittentens aktier av anmälningskyldighet? T.ex. när en person i ledande ställning förvärvar en juridisk person som äger aktier i emittenten.	Definitionen av transaktioner i artikel 19.1 i Mar är avsedd att ha ett brett tillämpningsområde. En lista över anmälningspliktiga transaktioner som avses i denna artikel finns i artikel 10 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/522. Listan är dock inte uttömmande. FI har bedömt att exempelvis situationer där en person i ledande ställning eller dennes närstående genomför transaktioner indirekt i emittentens aktier generellt omfattas av anmälningskyldigheten i artikel 19.1 i Mar. Exempelvis omfattar anmälningskyldigheten transaktioner där en person i ledande ställning förvärvar en juridisk person som äger aktier i emittenten eller transaktioner där ett närståendebolag, enligt artikel 3.1.26 d) i Mar, förvärvar eller överlåter samtliga aktier i ett bolag som äger aktier i emittenten.
2.4	Ska ett dotterbolag anses vara närstående till denna person i ledande ställning när en person i ledande ställning i moderbolaget sitter som VD i dotterbolaget?	Närståendebegreppet i artikel 3.1.26 d) i Mar omfattar juridiska personer, stiftelser eller handelsbolag vilkas ledningsuppgifter utförs av en person i ledande ställning. Avgörande för bedömningen av om en person utför ledningsuppgifter är om en person beslutar eller kan påverka en transaktion med finansiella instrument i bolaget, vilket en verkställande direktör normalt kan. I den situationen blir således ett dotterbolag närstående till personen i ledande ställning. Dotterbolaget blir då anmälningskyldigt för transaktioner i moderbolagets aktier, skuldinstrument och andra finansiella instrument kopplade till dessa och personen i ledande ställning ska även underrätta dotterbolaget om detta enligt artikel 19.5 i Mar.

2.5	Ska en insynspersons dödsbo betraktas som insynsperson om en insynsperson avlider?	För att anses vara en person i ledande ställning enligt artikel 3.1.25 i Mar ska denne antingen vara medlem av företagets administrations-, lednings- eller kontrollorgan, eller vara en ledande befattningshavare i företaget. När en person avlider upphör den vara person i ledande ställning. Ett dödsbo till en avliden person i ledande ställning omfattas således inte av anmälningsskyldighet i relation till den avlidna personen i ledande ställning.
2.6	Om en person avlider, och den enda dödsbodelägaren i den avlidnes dödsbo är en insynsperson, ska den avlidnes dödsbo betraktas som närstående till insynspersonen tillika dödsbodelägaren?	I egenskap av juridisk person kan ett dödsbo falla under definitionen för juridisk närstående till en person i ledande ställning. Om insynspersonen, eller närstående till denna, är dödsbodelägare blir dödsboet närstående till denna då definitionen i 3.1.26 d) i Mar av juridisk närstående även innefattar juridiska personer vars ekonomiska intressen huvudsakligen motsvarar intresset hos en person i ledande ställning eller närstående till denna,

3 Betalda tecknade aktier (BTA) och betalda tecknade units (BTU)

	Fråga	Svar
3.1	När uppstår anmälningsskyldigheten för förvärv av betalda tecknade aktier (BTA) alternativt betalda tecknade units (BTU)?	Anmälningsskyldigheten uppstår det datum BTA/BTU bokas in på VP-konto/aktiedepå.
3.2	Är omvandling av BTA/BTU till aktie alternativt de finansiella instrument teckningsrätten avser anmälningsskyldigt?	Nej. När BTA/BTU bokas om till aktier alternativt de finansiella instrument som teckningsrätten avser ska detta inte anmälas till insynsregistret.
3.3	När uppstår anmälningsskyldigheten om man vid en emission får de finansiella instrument som teckningsrätten avser direkt, dvs. utan att få BTA/BTU först?	Om man får de finansiella instrument som teckningsrätten avser direkt uppkommer anmälningsskyldigheten den dag de finansiella instrumenten bokas in på VP-konto/aktiedepå.
3.4	När uppstår anmälningsskyldigheten för tilldelning av aktier utan stöd av teckningsrätter och BTA vid emission?	Anmälningsskyldigheten för tilldelning av aktier utan stöd av teckningsrätter och BTA vid emission uppstår vid inbokning av aktierna på VP-konto/aktiedepå.

4 Inlösenrätter

4.1	Föreligger anmälningsskyldighet för tilldelning av inlösenrätter utifrån befintligt innehav?	Nej. Tilldelning av inlösenrätter utifrån befintligt innehav ska inte anmälas till insynsregistret.
4.2	Vilka transaktioner med inlösenrätter ska anmälas till insynsregistret?	Följande transaktioner med inlösenrätter <i>ska</i> anmälas till insynsregistret: - All handel med inlösenrätter - När aktie på VP-konto/aktiedepå bokas ut och inlösenaktie erhålls anmäls minskning av aktier som ”Utbyte minskning” och ökning av inlösenaktier som ”Utbyte ökning” - Lösen av inlösenaktier anmäls som ”Lösen minskning” och transaktionsdatum är då inlösenaktierna bokas ut från VP-konto/aktiedepå
4.3	Hur anmäls förvärv eller avyttring av inlösenaktier?	Förvärv eller avyttring av inlösenaktier utgör anmälningsskyldiga transaktioner, då det rör sig om transaktioner i emittentens aktier eller skuldinstrument. Sådana transaktioner ska anmälas som förvärv respektive avyttring där transaktionsdatum är affärsdagen.
4.4	Är emittentens indragning av inlösenaktierna anmälningsskyldig?	Ja. Emittentens indragning av inlösenaktierna utgör en anmälningsskyldig transaktion. Inlösen går att likställa med en avyttring där innehavet minskas i utbyte mot kontanta medel. Att aktierna löses in utan aktiv åtgärd från aktieägarna saknar betydelse för bedömningen, den icke uttömmande listan över anmälningsskyldiga transaktioner i artikel 10.2 i kommissionens delegerade förordning 2016/522 omfattar inte endast transaktioner som utförs av en person i ledande ställning, utan i listan finns även exempel på transaktioner som utförs av tredje man och transaktioner som sker automatiskt. ”Lösen minskning” är den transaktionskategori som används och transaktionsdag blir den dag då indragning/inlösen av aktierna sker.

5 Konvertibler

5.1	Vilken transaktionskategori ska användas vid konvertering av konvertibel?	Tydligast blir om två transaktionskategorier används – ”Konvertering minskning” av konvertiblerna samt ”Konvertering ökning” av vad som troligtvis är aktier. Kravet på rapportering sträcker sig dock bara till transaktionen ”Konvertering ökning” av aktierna.
5.2	Vilken transaktionskategori ska användas när en konvertibel löper ut, dvs. en konvertibel som inte omvandlas till aktier utan där man erhåller ersättning?	Den transaktionskategori som används när en konvertibel löper ut är ”Konvertering minskning”. Även om någon konvertering inte skett är denna kategori avsedd för att rapportera att det skett en minskning i konvertibelinnehavet och stämmer därför bäst in på den aktuella händelsen.
5.3	När uppstår anmälningsskyldigheten vid konvertering av konvertibler?	Anmälningsskyldigheten uppstår då aktierna bokas in på VP-konto/aktiedepå. Anledningen är att det är först då som konverteringen får anses vara verkställd (för den som rapporterar är det först då som antal och belopp framgår). Vid detta tillfälle står det klart att

		konverteringen gått igenom, inklusive det exakta antalet aktier och slutlig konverteringskurs.
5.4	Hur anmäls konvertering av konvertibler till interimsaktier?	Konvertibler som konverteras till interimsaktier anmäls enligt samma princip som BTA/BTU. Detta innebär att konverteringen till interimsaktier anmäls, medan konverteringen från interimsaktier till aktier inte anmäls. Rapporteringen sker i två steg – dels ”Konvertering minskning” av konvertibler, dels ”Konvertering ökning” av aktier. Man utgår från det datum då konverteringen verkställs.
5.5	Vilken volym och vilket pris anges vid anmälan av konvertibler?	Vid ”Volym” anges antalet aktier. För ”Pris” anges vederlag för transaktionen per enhet, dvs. konverteringskursen för anmälan av ”Konvertering ökning” och ”0” för anmälan av ”Konvertering minskning”. Vid rapportering av ett förvärv av konvertibler anges istället det totalbelopp som lämnats som vederlag.

6 Lån av aktier

6.1	Vilket pris anges vid anmälan av lån/utlåning av aktier?	Den generella utgångspunkten vid insynsrapportering är att det pris som redovisas är det vederlag som utgått för transaktionen. När aktierna lämnas tillbaka efter ett lån är priset i regel 0 kronor/enhet. Det kan dock finnas omständigheter då vederlag utgår även när värdepappren lämnas tillbaka (exempelvis en premie för lånet). I sådana fall ska det vederlagt framgå i pris per enhet när värdepappren lämnas tillbaka.
6.2	Vilket datum anses vara transaktionsdag vid aktielån och återgång av aktielån?	Om ett avtal för aktielånet finns är det avtalsdagen som utgör affärsdagen vid utlåning av aktier, det är alltså avtalsdagen som är transaktionsdag. Om det inte finns ett avtal är transaktionsdag den dag aktierna bokas ut från VP-konto/aktiedepå. Vid återgång av aktielån är transaktionsdag den dag som aktierna bokas in på VP-konto/aktiedepå.

7 Optioner

7.1	Hur anmäls optioner?	Både själva förvärvet/godtagandet av optionen samt lösen är anmälningspliktiga transaktioner. Rapporteringen ska alltså ske vid två tillfällen. Den första rapporteringen ska göras för tilldelningen/förvärv av optionerna. För denna rapportering används kategorin ”Tilldelning” för transaktionen alternativt ”Förvärv” om vederlag utgått. När optionerna sedan löses in väljs transaktionskategorin ”Lösen minskning” för optionerna och sedan transaktionskategorin ”Lösen ökning” för aktierna. Avyttras optionerna så används transaktionskategori ”Avyttring” istället för ”Lösen minskning”. Vid båda dessa rapporteringstillfällen gäller tidsfristen om senast tre affärsdagar efter transaktionsdatum. Vid bedömning av transaktionsdatum utgår man i regel från transaktions-/avtalsdag och inte när de finansiella instrumenten bokas in på VP-konto/aktiedepå (undantag här kan vara vid exempelvis teckning eller andra villkorade transaktioner). För rapportering inom ramen för ett aktieoptionsprogram för anställda ska också rutan ”Aktieoptionsprogram” bockas för.

7.2	När uppstår anmälningsskyldigheten för optioner som inte bokas in på VP-konto/aktiedepå, som till exempel icke Euroclear-an slutna teckningsoptioner?	I de fall inbokning av optioner inte sker på kontot anses tidpunkten för erhållandet av optionsbevisen som transaktionsdatum.
7.3	Är utställande av köpoptioner en anmälningsskyldig transaktion?	Utställande av köpoptioner är inte en anmälningsskyldig transaktion för utställaren. Däremot, om mottagaren är en person i ledande ställning (rapporteringskyldig) ska mottagande av optionen anmälas. Utställaren anmäler först när mottagaren utnyttjar optionen och aktier avyttras.
7.4	Föreligger anmälningsskyldighet för syntetiska optioner?	Ja. Anmälningsskyldighet för syntetiska optioner uppstår vid två tidpunkter. Tidpunkt (1) uppstår i samband med optionsavtalet genom t.ex. en tilldelning. Tidpunkt (2) uppstår i slutet av löptiden, varav optionslösen anmäls som "Lösen Minskning" och under pris per enhet anges den kontanta ersättningen.
7.5	Hur anmäls tilldelning av optioner inom ramen för ett aktieoptionsprogram?	Vid tilldelning används transaktionskategorin "Tilldelning". När optionerna sedan löses in väljs "Lösen minskning" av optionerna och "Lösen ökning" av aktierna. För rapportering inom ramen för ett aktieoptionsprogram för anställda ska också rutan "Aktieoptionsprogram" bockas för.

8 Teckningsoptioner

8.1	Hur anmäls förvärv av teckningsoptioner?	Förvärv av teckningsoptioner anmäls som "Förvärv" om transaktionen utförts utom ramen för ett aktieoptionsprogram och "Tilldelning" om transaktionen genomförts inom ramen för ett aktieoptionsprogram.
8.2	Hur anmäls avyttring av teckningsoptioner?	Avyttras teckningsoptionerna används transaktionskategorin "Avyttring".
8.3	Hur anmäls utövandet/utnyttjandet/lösen av teckningsoptioner?	Teckning av aktier genom utövande av teckningsoptioner ska anmälas med transaktionskategorin "Lösen minskning" av teckningsoptionerna och "Lösen ökning" av aktierna.
8.4	Vad är transaktionsdatum för teckningsoptioner?	Transaktionsdatum för aktieteckning med stöd av teckningsoption är då aktieteckning sker dvs. då utövande sker enligt villkoren genom teckning under perioden för aktieteckning. Det är detta datum som blir styrande både för rapportering av "Lösen minskning" av teckningsoptionerna och "Lösen ökning" för de instrument som förvärvas. OBS! Detta gäller enbart för teckningsoptioner. Vid vanliga optioner är det datum när inlösen påkallas som utgör transaktionsdatum.

9 Teckningsrätter

9.1	Ska teckningsrätter som erhålls genom befintligt innehav anmälas till insynsregistret?	Nej, teckningsrätter som erhålls genom befintligt aktieinnehav ska inte rapporteras till insynsregistret. Däremot ska teckningsrätter som personen aktivt förändrar sitt innehav i anmälas (oavsett om vederlag har utgått för transaktionen eller ej), exempelvis om teckningsrätterna köps och säljs. Om teckningsrätter förfaller utan värde ska detta anmälas. Anmälningsskyldigheten uppkommer på transaktionsdagen.

9.2	När är transaktionsdag för teckningsrätter?	I regel är det transaktions-/avtalsdagen som är avgörande för när anmälningsskyldigheten uppstår men en bedömning får göras från fall till fall beroende på omständigheterna och det finansiella instrumentet i fråga. Vid transaktioner av t.ex. ”vanliga” optioner är generellt sett transaktionsdatum det datum då transaktionen görs dvs. avtalsdag och inte när de finansiella instrumenten bokas in på VP-konto/aktiedepå. Dock görs undantag vid exempelvis teckning vid emission eller andra villkorade transaktioner. Anmälningsskyldigheten uppstår då vid inbokning av instrument/BTA/BTU vid emission, eller för andra villkorade transaktioner - när villkoren för transaktionen är uppfyllda. Om personen mottar BTA/BTU krävs ingen rapportering för när BTA/BTU sedermera bokas om till aktier eller andra instrument (dock är köp/sälj av BTA/BTU anmälningsskyldigt).
9.3	Ska teckningsrätter som inte erhålls per automatik genom befintligt innehav anmälas till insynsregistret?	Ja, anmälan ska göras av teckningsrätter som inte erhålls per automatik genom befintligt aktieinnehav.
9.4	Ska försäljning av teckningsrätter anmälas till insynsregistret?	Ja, försäljning av teckningsrätter ska anmälas. Det gäller oavsett om de erhållits per automatik eller inte. De ska anmälas inom tre affärsdagar.

10 Flytt mellan konton

10.1	Föreligger anmälningsskyldighet vid flytt av aktier från VP-konto/aktiedepå till ISK-konto och vice versa?	En flytt mellan eget VP-konto/egen aktiedepå till eget ISK är <i>inte</i> att betrakta som en transaktion och därmed inte anmälningsskyldigt, under förutsättningen att samma person står som konto-/depåinnehavare för båda kontona (även om transaktionen har en skattemässig påverkan med anledning av en försäljning från VP-kontot/aktiedepån och ett köp inom ISK). En enkel flytt mellan eget VP-konto/egen aktiedepå till eget ISK är alltså inte en transaktion som omfattas av artikel 19 i Mar och därmed inte av handelsförbudet i artikel 19.11 i Mar. Däremot är det viktigt att påpeka att om detta görs via en handelsplats är det att betrakta som en transaktion och omfattas således av handelsförbudet. Om överföringen sker genom handel via handelsplats kan det även anses som egenhandel vilket är förbjudet enligt förbudet mot marknadsmanipulation enligt artikel 15 i Mar. Beroende på omständigheterna och eventuella vinster som görs på förfarandet bör man även försäkra sig om att den transaktion som avses att genomföras inte är förbjuden enligt förbudet mot insiderhandel i artikel 14 i Mar. Be därför banken eller det finansiella institutet att flytta positionen mellan kontona utan avslut på en marknadsplats.
10.2	Föreligger anmälningsskyldighet för transaktioner från VP-konto/aktiedepå till kapital-/pensionsförsäkring och vice versa?	Förutsatt att kapital-/pensionsförsäkringen omfattas av artikel 19.7 c) i Mar ska flytt från en insynspersons eget VP-konto/aktiedepå till samma persons kapital-/pensionsförsäkring inte anmälas till insynsregistret, detta gäller oavsett om transaktionen sker OTC eller via handelsplats.

		Dock kan en flytt från en persons eget VP-konto/aktiedepå till samma persons kapital-/pensionsförsäkring utgöra en överträdelse av förbudet i artikel 15 i Mar (marknadsmanipulation i form av egenhandel).
10.3	Föreligger anmälningsskyldighet för transaktioner inom ramen för kapital-/pensionsförsäkring?	Transaktioner som utförs inom ramen för en kapital-/pensionsförsäkring som omfattas av artikel 19.7 c) i Mar ska anmälas till insynsregistret. Detta innebär t.ex. att avyttringar eller förvärv, som inte rör sig om en sådan överföring till/från det egna VP-kontot som beskrivits ovan, ska anmälas till insynsregistret.

11 Övrigt

11.1	Är omstämpling av aktier en anmälningsskyldig transaktion?	Ja, en omvandling eller omstämpling av aktier, inkluderat omstämpling av exempelvis A-aktier till B-aktier, utgör en transaktion som omfattas av artikel 19 i Mar. Den transaktionskategori som användas i detta exempel är ”Utbyte minskning” av A-aktier och ”Utbyte ökning” av B-aktier.
11.2	Är försäljning av pantsatta aktier anmälningsskyldiga?	Ja, då avyttringen av de pantsatta aktierna genomförs för att betala en fordran i enlighet med ett pantavtal genomförs transaktionen för den anmälningsskyldiges räkning och är således anmälningsskyldig och ska rapporteras som avyttring.
11.3	Är en aktiesplit en anmälningsskyldig transaktion?	En aktiesplit är inte en anmälningsskyldig transaktion. Bolaget måste dock offentliggöra informationen enligt 4 kap. 9 § lag (1991:980) om handel med finansiella instrument (LHF).
11.4	Hur rapporteras en transaktion där priset avgörs på ett genomsnitt de kommande x antal dagarna, dvs. har ett pending price?	Om en transaktion har ett s.k. pending price rapporteras transaktionen som vanligt när den är gjord dock med ett pris på 0. Därefter får en revidering göras när priset väl är satt och anledningen får anges som en kommentar.
11.5	Vilket datum anses vara transaktionsdag när aktier i en emittent under likvidation ska delas ut till aktieägarna?	Transaktionsdag är det datum då likvidationen verkställs.
11.6	Föreligger anmälningsskyldighet för erhållande av en villkorad rätt till framtida utdelning av matchnings- och/eller prestationsaktier inom ramen för ett aktiesparprogram?	Enligt artikel 10.2 i) i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/522 ska transaktioner som sker på villkor att villkoren inträffar och transaktionen faktiskt genomförs anmälas. Endast erhållandet av den villkorade rätten behöver inte anmälas. När en person i ledande ställning förvärvar aktier ska detta rapporteras, vilket även omfattar transaktioner inom ramen för aktiesparprogram.